

Varhaiskasvatussuunnitelmaan perustuva toimintasuunnitelma Vuorentaustan päiväkoti

Toimintakausi 2023–2024

Palautetaan syyskuun loppuun mennessä varhaiskasvatuksen hallinnon ja päiväkodin johtajien Teams-kansioon.

Päiväkodit laativat vuosittain kaikkia yksikön toimintamuotoja koskevan toimintasuunnitelman kunnassa käytössä olevaan lomakepohjaan. Päiväkodin johtaja laatii suunnitelman syyskuun loppuun mennessä yhdessä päiväkodin henkilöstön kanssa ja sen hyväksyy varhaiskasvatuksen johtaja. (Vasu s.6)

Toimintayksikkö: Vuorentaustan päiväkoti

Käsitelty toimintayksikössä:

Kuvaus toimintayksiköstä

Yksikön toimintamuodot:

Varhaiskasvatus 3-5-vuotiaat sekä esiopetus

Ryhmät:

Sateenkaaret 3-5-vuotiaat (ryhmä on jaettu kahteen ryhmään 3-4-vuotiaat ja 5-vuotiaat)

Oravat eskarit

Karhut eskarit

Toimintayksikön arvoperusta

Varhaiskasvatyüksiköissä käydään säännöllistä arvokeskustelua siitä, miten Ylöjärven kaupunkistrategian arvot ja varhaiskasvatuksen perusteiden mukaiset arvot näkyvät varhaiskasvatuksen toteuttamisessa. Käyty keskustelu tiivistetään toimintasuunnitelmaan. Jokaisen varhaiskasvatuksen henkilökunnan jäsenen on tärkeä miettiä omia arvojaan ja miten ne näkyvät tavassa tehdä työtä lasten kanssa. (Vasu s.26)

Päiväkotimme arvot perustuvat Ylöjärven kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaan. Arvot ovat kaiken toimintamme perusta ja ne ohjaavat henkilökunnan toimintaa lasten kanssa. Vasun pohjalta käydyissä arvokeskusteluissa on henkilökunnalta noussut esiin asioita siitä, millä tavoin eri arvot on huomioitu arjessamme.

Lapsuuden itseisarvo

- Aikuisen läsnäolo; lapsen kuuleminen, arjen kiireettömyys, syli ja turva
- Hyväksytään lasten oma persoonallisuus, arvostetaan häntä sellaisena kuin hän on. Annetaan sijaa erilaisuudelle.
- Havainnoidaan lasta huomioiden hänen kiinnostuksen kohteensa;

- hyödynnetään oppimisessa ja tarjotaan lapsen kiinnostuksen mukaisia virikkeitä.
- Turvallinen aikuinen; rajat positiivisella tavalla huomioiden.
- Lähestytään lasta lapsen ehdoilla, otetaan kontaktia, kysellään, kuunnellaan, tutustutaan lapseen rauhassa. Ansaitaan lapsen luottamus.
- Opetellaan ryhmässä toimimista, olemaan osana ryhmää esim. oman vuoron odottaminen, toisten huomioonottaminen.

Ihmisenä kasvaminen

- Kiusaamisen ehkäisyssä hyödynnetään Mini Verson ohjeistusta ristiriitatilanteissa sekä mahdollistetaan leikin jatkumisen sekä rikastuttamisen.
- Panostetaan siihen, että kaikki lapset tuntevat kuuluvansa ryhmään tasa-arvoisesti; kaikille yhteiset säännöt sekä toimintamallit.
- Ollaan mukana niin lapsen onnistumisten kuin epäonnistumistenkin hetkellä. Puhutaan tunteista ja kohdataan ne yhdessä
- Annetaan myös lapselle mahdollisuus antaa palautetta sekä arvioida toimintaa.

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

- Lasten kanssa mietitään monikulttuurisuutta huomioiden tasa-arvo
- Henkilökunta huomioi omassa käyttäytymisessään lasten sukupuolisensitiivisen kohtelun; ei tyttöjen ja poikien leikkejä eikä naisten ja miesten töitä.
- Korostetaan kaikkien yhdenvertaisuutta ja tärkeyttä; kulttuurista, sukupuolesta tai muista henkilöön liittyvistä piirteistä riippumatta.
- Erilaisuus on rikkaus.

Perheiden monimuotoisuus

- Arvostetaan sekä kunnioitetaan monimuotoisia perheitä, kohdataan heidät avoimesti.
- Tutustutaan mahdollisesti erilaisiin kulttuureihin, katsomuksiin, uskontoihin sekä kasvatusnäkemysiin.
- Arvostetaan jokaista perhettä ja tuetaan lapsen perheidentiteettiä, jotta myös lapsi kokee perheensä arvokkaaksi ja tärkeäksi.
 - Muistamme, että teemme työtä perheitä varten. Kunnioitamme vanhempien toiveita ja kasvatusnäkemymiä sekä huomioimme heidät mahdollisuuksien mukaan toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä.

Terveellinen ja kestävä elämäntapa

- Opetellaan maistamaan erilaisia ruokia. Rohkaisu ja kannustus sekä aikuisen esimerkki ovat tärkeitä.
- Huomioidaan terveellisyys. Herkkuja ei tarjota esim. lasten syntymäpäivinä (herkuton päiväkotit).
- Keskustellaan lasten kanssa siitä, millainen ruoka on terveellistä sekä tutustutaan erilaisiin hedelmiin ja kasviksiin (värit, muodot ym.)
- Henkilökunnalla tiivistä yhteistyötä valmistuskeittiön kanssa, palautetta antaen, yhdessä kehittäen.

- Luonnossa liikkuminen; metsäretket sekä ulkoilut. Tutkitaan luontoa ja opetellaan kunnioittamaan sitä (kerätään roskat, ei katkota oksia puusta tai muulla tavoin tuhota luontoa, keskustellaan luonnon eläimistä ja siitä mikä niille on tärkeää ym.).
- Kierrätetään, lajitellaan lasten kanssa roskaa.
- Opetellaan lelujen sekä tavaroiden kunnioittamista.
- Tuomme liikuntaa mahdollisimman paljon arjen eri tilanteisiin.
- Harjoitellaan tunnetaitojen tunnistamista eri menetelmin (tunnekortit, keskustelu, tunteiden nimeäminen ym.)
- Hyvä hygienia, erityisesti kiinnitämme huomiota käsien pesuun.
- Pidetään ympäristö siistinä; siivotaan omat jäljet ja leikit, laitetaan tavarat omille paikoilleen.
- Huomioidaan materiaalien uusiokäyttö
- Kiinnitetään huomiota lasten leikkitaitoihin sekä tuetaan niitä.
- Kehitetään lapsen tervettä itsetuntoa-> kannustaminen, rohkaisu.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma (liitteenä) käsitelty toimintayksikössä (päivämäärä) tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma on käyty yksikössä läpi syyskuussa 2023. Jokainen tiimi havainnoi ryhmäänsä ja miettii tavoitteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseksi.

Miten mahdollistatte lasten, henkilöstön ja huoltajien osallisuuden toimintayksikön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioiden suunnitteluun, arviointiin ja toteuttamiseen?
Huomioimme lapset yhdenvertaisina. Kiinnitämme huomiota tasa-arvon toteutumiseen mm. leikkien ja leikkivälineiden valinnoissa.
Huoltajille esittelemme tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman Vasu-keskustelun yhteydessä. Näin heillä on mahdollisuus kommentoida suunnitelmaa.
Toteuttamisesta tiedotamme vanhemmille Päikky-viestien avulla ryhmä kohtaisesti.
Arviointi tapahtuu henkilökunnan havaintojen ja lasten suullisen arvioinnin kautta.
Huoltajien kanssa käymme arviointikeskustelua toteutetuista toimintapa- / ympäristömuutoksista erillisten kyselyjen tai kohtaamisten avulla.

Laaja-alaisen osaamisen huomioiminen yksikössämme

Digitaalinen osaaminen

Digitaalisuus on osa yhteiskuntaa, jossa lapsi kasvaa. Digitaalista osaamista tarvitaan ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa, yhteiskunnassa toimimisessa ja oppimisessa. Digitaalisen osaamisen vahvistaminen edistää lasten koulutuksellista tasa-arvoa. Varhaiskasvatuksen tehtävänä on yhteistyössä kotien kanssa tukea lapsen ymmärrystä digitaalisuudesta. (Vasu s. 35)

Digitaalisen osaamisen tavoitteina ovat turvallisuus ja vastuullisuus teknologian käytössä ja digitaalisissa oppimisympäristöissä toimimisessa. Varhaiskasvatuksessa kehitetään henkilökunnan digitaalista osaamista hyödyntäen kaupungin digimentoria, olemassa olevan osaamisen jakamista ja yksiköissä olevia laitteita, jotta saavutetaan edellä mainitut tavoitteet. Uudet lukutaidot hankkeen osa-alueita käytetään pohjana lasten digitaalisen osaamisen kehittämisessä.

Luodaan varhaiskasvatuksesta perusopetukseen johdonmukainen oppimisen kokonaisuus, johon kuuluvat laitteiden käytön opettelu, kriittisen ajattelun ja ongelmaratkaisukyvyyn kehittäminen sekä monipuolisten työtapojen harjoittelu.

Miten kehittäte yksikössänne digitaalista osaamista?

Tuemme lapsia medialukutaidoissa, ohjelmointiosaamisessa sekä digitaalisessa osaamisessa ikätason mukaisesti. Annamme lapselle mahdollisuuden oppia ja kehittyä digiosaamisessaan, mm. keskustelemalla mediasta, annetaan mahdollisuus tuottaa itse mediasisältöä (kuvat, videot, tekstit, animaatiot, taide) sekä tuemme kokeilemaan ja tutkimaan digimaailmaa (mm. tiedon etsintä, tiedon arviointi ja oppimista tukevat pelit).

Miten sovellatte Uudet lukutaidot hankkeen osa-alueita?

Tuemme lapsia medialukutaidoissa sekä digitaalisessa osaamisessa ikätason mukaisesti. Annamme lapselle mahdollisuuden oppia ja kehittyä digiosaamisessaan, mm. keskustelemalla ja yhdessä tutkimalla ja kokeilemalla. Luomme mahdollisuuksia lapsen itse tuottaa mediasisältöä (esim. kuvat ja videot) sekä tuemme kokeilemaan ja tutkimaan digimaailmaa (mm. tiedon etsintä, tiedon arviointi ja oppimista tukevat pelit).

Näemme lukemisen merkityksen tärkeänä osana arjen jokapäiväistä pedagogiikkaa. Otimme käyttöön Lukulumo- materiaalin syksyllä 2023.

Yksikön toimintakulttuurin kehittäminen

Varhaiskasvatuksessa tuetaan yksiköiden ja toimintamuotojen omaa kehittämistyötä. Kokemuksia ja hyviä käytäntöjä jaetaan henkilöstön kesken. Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuuksia ammatilliseen keskusteluun. Toimintakulttuurin kehittymistä tuetaan vakiinnuttamalla vertaisoppimisen keinoja esim. agentti- ja mentorointimenetelmillä. Varhaiskasvatuksessa kokeillaan rohkeasti ja ennakkoluulottomasti uusia menetelmiä, välineitä ja sovelluksia. (Vasu s. 41)

Miten mahdollistatte pedagogisen keskustelun, osaamisen jakamisen ja jokaisen mahdollisuuden osallistua?

Vuorentaustan päiväkodissa toimintakulttuuriin kuuluu viikoittaiset pedapalaverit sekä lähihoitajien palaveri. Lisäksi järjestetään pedapalavereita ja yhteistä suunnittelu-aikaa viikoittain 3-5 -vuotiaiden ryhmissä toimivien opettajien kesken sekä eskariryhmissä toimivien opettajien kesken. Tämä mahdollistaa ja tukee tiimien pedagogista yhteistyötä, kehittämistä ja ratkaisukeskeisen työilmapiirin ylläpitämistä sekä antaa mahdollisuuden ammatillisille keskusteluille.

Arvostamme ja ylläpidämme hyvää työilmapiiriä. Arvostamme ystävällistä käytöstä niin henkilökunnan kesken, kuin myös yhteistyötahojen kanssa sekä asiakaspalvelussa, kun viestimme lapsille ja perheille.

Tarjolla on usein koulutuksia, joihin henkilökuntaa kannustetaan osallistumaan. Koulutuksista info tulee pääsääntöisesti sähköpostiin. Talon sisällä jaamme osaamistamme ja henkilöstön vahvuuksia ja erilaisia koulutustaustoja hyödynnetään aktiivisesti. Hyviä ja toimivia käytänteitä jaetaan henkilöstön kesken.

Painotamme perehdyttämiseen ja käymme talon asioita viikoittain läpi palavereissa.

stua?

Inklusiivisten toimintatapojen kehittäminen ja toteuttaminen yksikössä

Inklusiivisuus toteutuu laadukkaassa pedagogisessa toiminnassa, erityispedagogisessa osaamisessa, kasvatus- ja opetushenkilöstön sitoutumisessa inklusiivisiin periaatteisiin, ympäristön muokkaamisessa lapsille sopivaksi ja yhteistyössä vanhempien ja monialaisten ammattilaisten kanssa. Jokaisella lapsella on lähtökohtaisesti oikeus omassa lapsiryhmässään toteutuvaan varhaiskasvatukseen sekä kehityksen ja oppimisen sekä hyvinvoinnin tukeen. Lapsella on kuitenkin tuen tarpeidensa mukaisesti oikeus myös varhaiskasvatukseen ja tuen

toteuttamiseen pienennetyssä lapsiryhmässä (esim. lapsiryhmän pienennys, pienryhmä, integroitu ryhmä, erityisryhmä). (Vasu s.40)

Miten kehittäte inklusiivisia toimintatapoja ja miten ne näkyvät toiminnassa?

Keskustelun tueksi: [reflektointityokalu_inklusiivisuuden_arviointiin_2019.pdf \(oph.fi\)](#)

Varmistamme, että lapset kyvyistään ja taidoistaan, kielestään, kulttuuristaan, uskonnostaan, tai erityistarpeistaan huolimatta kokevat kuuluvansa lapsiryhmään ja kaikilla on oikeus osallistua varhaiskasvatuksen monipuoliseen toimintaan.

Käytämme arjessa monipuolisia pedagogisia menetelmiä, jotta lapsi kokee olevansa tärkeä osa ryhmää ja että hänestä välitetään. Toimimme pienryhmissä.

Jokaisella lapsella on oikeus omassa ryhmässään saada tarvitsemaansa tukea, kasvatusta ja opetusta. Hyödynnämme tarvittaessa erityisopettajan osaamista. Erityisopettajaa voi konsultoida ja hän myös havainnoi ryhmässä ja antaa vinkkejä inklusiiviseen kasvatukseen.

Keskustelun tueksi: [reflektointityokalu_inklusiivisuuden_arviointiin_2019.pdf \(oph.fi\)](#)

Hyvinvointi, turvallisuus ja kestävä elämäntapa

Kehotunnekasvatus

Lasten kanssa opetellaan turvataitoja, vahvistetaan itsearvostusta ja itsemääräämisoikeutta. Lasta tuetaan ymmärtämään, että keho on oma, arvokas ja tärkeä. Lapselle seksuaalisuus, itsensä tutkiminen ja kehostaan nauttiminen on hyvin luonnollista ja avointa. Lapselle opetetaan oman ja muiden kehojen arvostamista, ja opetetaan mitkä alueet kehossa ovat yksityisiä. Lapsia kannustetaan avoimeen ja sallivaan keskusteluun ja luodaan turvallinen ilmapiiri, jossa kaikille tunteille ja kysymyksille on tilaa. Asioista puhutaan niiden oikeilla nimillä lapsen ikätaso huomioiden. Aikuisella on vastuu siitä, että lapsi uskaltaa kääntyä kaikissa kysymyksissä ja ongelmissa aikuisen puoleen. (Vasu s.33)

Miten huomioitte lapsen kehotunnekasvatuksen?

Kehotunnekasvatuksessa keskustellaan jokaisessa tiimissä ja kehotunnekasvatusta toteuttavat kaikki varhaiskasvattajat arjen moninaisissa tilanteissa. Kehotunnekasvatus on varsinkin pienillä lapsilla ihan arjessa tapahtuvaa hyväksyvää puhetta ja toimintaa. Lapsi saa puhua ja keskustella kehostaan ja tutkiminen nähdään luonnollisena osana kasvua. Kasvattajat kannustavat lapsia ja toisiaan luomaan avointa ilmapiiriä jossa erilaiset kehot ja tuntemukset saavat hyväksyntää.

Kestävä elämäntapa

Sosiaalisesti kestävä elämäntapa on varhaiskasvatuksessa keskeistä. Vuorovaikutus- ja tunnetaitojen oppiminen pedagogisesti suunnitelluissa toiminnoissa sekä arjen eri tilanteissa ovat olennaisia. Henkilöstön antama malli ja esimerkki ovat erityisen tärkeitä. Osallisuuden ja kuulluksi tulemisen kokemus luon hyvinvointia nyt ja myöhemmin. Lapsi voi ikätasonsa mukaan vaikuttaa arjessaan moniin asioihin.

Ylöjärvellä on käytössä kestävä elämäntavan käsikirja, joka tukee kasvattajia tiedon kartuttamisessa ja arjen toiminnoissa. Päiväkotien kestävästä kehityksestä vastaavat työntekijät pitävät keskustelua teemasta säännöllisesti yllä omassa työyhteisössään (Vasu s. 46)

Miten edistätte kestävä elämäntapaa ja hiilineutraalisuutta yksikössänne? (Kaupunkistrategia 2022–2032)

Päiväkodin henkilökunta tutustuu kestävä elämäntavan käsikirjaan ja materiaaliin ja hyödyntää sitä ryhmän toiminnan suunnittelussa ja toteutumisessa. Palaverissa keskustelemme kestävästä kehityksestä ja lapset pääsevät itse myös keskustelemaan, suunnittelemaan ja toteuttamaan kestävä kehityksen mallin mukaista toimintaa.

Tiedostamme energiatarpeemme työlle ja emme tuhlaa sähköä, lämpöä, vettä, paperia, ruokaa tai muuta vastaavaa kulutusenergiaa. Mietimme vihreitä, eettisiä ja kestäviä valintoja työmme arjessa mm. tehdessämme hankintoja ja opettaessamme lapsia kunnioittamaan luontoa ja kestävä kehitystä. Ilmoitamme keittiölle (tai info menee päikyn kautta) lapsimäärät joten vältämme ylimääräistä ruokahävikkiä.

Liikuntakasvatus

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on innostaa lapsia liikkumaan monipuolisesti sekä kokemaan liikunnan iloa. Lapsia kannustetaan ulkoiluun ja liikunnallisiin leikkeihin kaikkina vuodenaikoina. Ohjatun liikkumisen lisäksi huolehditaan siitä, että lapsilla on riittävästi mahdollisuuksia päivittäiseen omaehtoiseen liikuntaan sekä sisällä että ulkona. Liikuntakasvatuksen tulee olla säännöllistä, lapsilähtöistä, monipuolista ja tavoitteellista. Riittävä fyysinen aktiivisuus on tärkeää lapsen terveelle kasvulle, kehitykselle, oppimiselle ja hyvinvoinnille. (Vasu s. 66)

Vahvistamme varhaiskasvatuksessa lasten fyysistä aktiivisuutta ja ylläpidämme liikunnallista toimintakulttuuria.

Havainnoimme ja tuemme lasten motorisia taitoja erilaisin menetelmin.

Vahvistamme lasten fyysistä aktiivisuutta ja ylläpidämme liikunnallista toimintakulttuuria.

Havainnoimme ja tuemme lasten motorisia taitoja erilaisin menetelmin. Harjoittelemme turvallista liikkumista lähiympäristössä mm. hyödyntäen lähimetsän monimuotoista maastoa.

Painotamme päiväkodeissamme liikuntakasvatukseen ja liikunnalliseen pedagogiikkaan. Motoriset harjoitteet ja leikit edistävät kokonaisvaltaisesti lapsen kehitystä ja oppimista. Liikunta näkyy sisällä ja ulkona. Lapsille mahdollistetaan liikuntaleikkejä joka päivä. Arjen pienissäkin hetkissä voimme ottaa liikunnallisen lähestymistavan, vaikkapa hyppiä yhdellä jalalla siirtymätilanteeseen.

Lasten liikunnallista elämäntapaa edistetään toteuttamalla liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmaa yhteistyössä Ylöjärven kaupungin hyvinvointipalveluiden sekä omien asiantuntijoidemme kanssa. Tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle lapselle liikkumisen ilo sekä riittävä päivittäinen fyysinen aktiivisuus.

Yksikön oppimisympäristöt ja niihin liittyvät toimintaperiaatteet

Varhaiskasvatuksessa hyödynnetään suunnitelmallisesti monipuolisia oppimisympäristöjä. Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät toimintaperiaatteet sekä mahdolliset muut yhteistyötahot kirjataan toimintasuunnitelmaan. Toimintasuunnitelmaan kirjattuja oppimisympäristöön liittyviä asioita ja niiden toteutumista arvioidaan ja kehitetään vuosittaisen itsearvioinnin yhteydessä. Oppimisympäristöjen arviointia ja kehittämistä tehdään yhdessä lasten ja huoltajien kanssa sekä vertaisarvioinnin keinoin. Varhaiskasvatuksen henkilöstö ilmoittaa epäkohdista päiväkodin johtajalle. Oppimisympäristöjen kehittämistä toteutetaan yhdessä Ylöjärven kaupungin tekniikka- ja ympäristöosaston kanssa. (Vasu s. 48)

Miten arvioitte ja kehitätte oppimisympäristöjä?

Päiväkodin oppimisympäristöjä kehitetään jatkuvasti. Lapset saavat vaikuttaa oman ryhmänsä oppimisympäristöön ja kehittää myös koko päiväkodin oppimisympäristöjä.

Oppimisympäristöjä arvioidaan niin lasten kuin kasvattajien kesken säännöllisesti. Oppimisympäristöt pyritään rakentamaan siten, että niitä on helppo muokata lasten tarpeiden ja toiveiden mukaan. Haluamme tarjota lapsille turvallisen, iloisen ja oivalluksia herättävän oppimisympäristön.

Yhteistyö varhaiskasvatuksessa

Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö

Luottamuksen pohja huoltajien kanssa luodaan päivittäisessä vuorovaikutuksessa. Varhaiskasvatuksen henkilöstö kannustaa huoltajia osallistumaan yhteiseen suunnitteluun ja arviointiin sekä tukee huoltajia keskinäisessä verkostoitumisessa. Tulevaisuudessa nostamme säännöllisin välein pedagogisesti tärkeitä aihealueita arjen vuorovaikutustilanteisiin ns. ovensuukeskusteluihin. Saamaamme tietoa hyödynnetään toiminnan ja toimintaympäristön suunnittelussa. (Vasu s. 50)

Miten mahdollistatte huoltajien osallisuuden?

Huoltajien kanssa rakennetaan hyvää yhteistyötä ja luottamusta heti kauden alusta lähtien. Hyvällä viestinnällä, pedagogiikasta kertomalla, päivittäisillä keskusteluilla, avoimuudella ja lämpimällä vuorovaikutuksella luodaan hyvää yhteyttä huoltajien kanssa. Hyvä pohja yhteistyölle on mainio lähtökohta sille, että huoltajat pääsevät vapautuneesti kertomaan mielteistään, huolistaan ja toiveistaan sekä kertomaan heidän näkökulmastaan mitkä ovat lapsen tarpeet ja kiinnostuksen kohteet sekä miten perhe kokonaisuudessaan voi. Keskustelut arjessa, vasukeskusteluissa sekä vanhempainilloissa ovat pääsääntöisesti ne tavat, joilla huoltajat pääsevät vaikuttamaan varhaiskasvatuksen toimintaan. Muita vaikuttamiskeinoja ovat esim. erilaiset kyselyt.

Monialainen yhteistyö

Varhaiskasvatus toimii yhteistyössä lapsiperheiden sosiaalityön, lastensuojelun, neuvolapalvelujen, lasten ja nuorten erityispalveluiden, terveystieteiden, kulttuuri- ja liikuntapalveluiden kanssa sekä hallinnon että käytännön toiminnan tasolla. Muita yhteistyötahoja ovat mm. eri uskontokunnat ja yhdistykset. Yksityisen palveluntuottajan kanssa tehtävä yhteistyö koostuu ohjauksesta ja valvonnasta sekä yhteistyötapaamisista (Vasu s.51)

Varhaiskasvatustyöskyt tekevät aktiivista monialaista yhteistyötä. Henkilöstö ohjaa asiakasperheitä palvelujen piiriin perheen tarpeiden mukaisesti.

Miten kehitätte yhteistyötä alueen perhepalvelujen kanssa?

Päiväkoti tekee aktiivista monialaista yhteistyötä. Henkilöstö ohjaa asiakasperheitä palvelujen piiriin perheen tarpeiden mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen pedagogisen toiminnan suunnittelu ja toteuttaminen

Ylöjärven varhaiskasvatustyöskytöiden suunnittelukäytännöt, palaverikäytännöt ja työryhmät Ylöjärven varhaiskasvatustyöskytöissä opettajat kokoontuvat viikoittain Pedatiimiin. Pedatiimissä suunnitellaan, arvioidaan ja kehitetään varhaiskasvatustyöskytöiden yhteisen pedagogisen vuosikellon mukaisia asioita. Pedatiimien lisäksi yksikössä järjestetään viikoittain lapsiryhmäkohtaisia tiimipalavereita sekä lastenhoitajien palavereita.

Pedagoginen dokumentointi

Henkilöstö toteuttaa yhdessä lasten kanssa digitaalisin menetelmin monipuolista pedagogista dokumentointia. Lapset ovat osallisina dokumentoinnissa esimerkiksi videoimalla, valokuvaamalla tai äänittämällä itse. Erilaisia talletettuja dokumentteja käydään läpi myöhemmin lasten kanssa, tiimipalavereissa sekä huoltajien tapaamisissa kuten vasukeskusteluissa. Digitaalisia dokumentteja hyödynnetään pedagogisen toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa. Digitaalista dokumentointia voidaan hyödyntää myös tukea tarvitsevien lasten moniammatillisessa yhteistyössä muun muassa videomateriaalia käyttäen. (Vasu s. 55)

Miten hyödynnätte digitaalisia menetelmiä pedagogisessa dokumentoinnissa?

Käytämme erilaisia menetelmiä mm. valokuvaus, videointi ja havaintojen kirjaus. Päikyn avulla dokumentoimme vanhemmille toimintaamme ja lapsen osallisuutta siihen. Käytämme Padletin digitaalista pohjaa, jossa dokumentoidaan arkeamme ja pedagogiikkaamme huoltajille. Huoltajat pääsevät osallistumaan keskusteluun ajoittain.

Oppimisen alueet

Minä ja meidän yhteisömme

Katsomuskasvatus

Varhaiskasvatustyöskytöiden katsomuskasvatustyöskytöiden yhteisen tutustumisen kohteena ovat lapsiryhmässä läsnä olevat uskonnot ja muut katsomukset. Lasten kanssa voidaan tarkastella myös laajemmin uskontoja ja katsomuksia. Vastaavasti tarkastellaan uskonnottomuutta. Tavoitteena on edistää keskinäistä kunnioitusta ja ymmärrystä eri katsomuksia kohtaan sekä tukea lasten kulttuuristen ja katsomuksellisten identiteettien kehittymistä. Lasten kanssa tutustutaan erilaisiin katsomuksiin ja niihin liittyviin perinteisiin. Luontevia tapoja tarkastella katsomuksia ovat esimerkiksi vuodenvuorokiertoon liittyvät juhlat ja tapahtumat sekä päivittäiset tilanteet, kuten pukeutuminen tai ruokailu. Lasten ihmettelylelle annetaan tilaa, ja heidän kanssaan pohditaan heitä askarruttavia elämäntilanteita. Katsomuskasvatustyöskytöiden yhteistyötä huoltajien kanssa kunkin perheen taustaa, katsomuksia ja arvoja

kuullen ja kunnioittaen. Katsomuskasvatus tukee muun muassa lasten kulttuuriseen osaamiseen, vuorovaikutukseen ja ilmaisuun sekä ajatteluun ja oppimiseen liittyvää laaja-alaista osaamista (vasu s. 63).

Varhaiskasvatuksen henkilöstö vastaa toimipaikoissaan toteutettavasta katsomuskasvatuksesta. Työyhteisössä jaettu yhteinen ymmärrys katsomuskasvatuksesta edesauttaa keskustelua ja kehittämistä. Jokaisen työntekijän tehtävänä on avata katsomuskasvatusta ja siihen liittyvää pedagogista toimintaa huoltajille osana kasvatusyhteistyötä. Ylöjärvellä varhaiskasvatuksen henkilöstöä tuetaan katsomuskasvatuksen toteuttamisessa yhteistyössä evl. seurakunnan kanssa toteutetun tietopakettien avulla. Katsomuskasvatuksessa tehdään monialaista yhteistyötä evl. seurakunnan lastenohjaajien ja muiden katsomusyhteisöjen toimijoiden kanssa.

[Katsomuskasvatus varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa | Opetushallitus \(oph.fi\)](#)

Miten toteutate katsomuskasvatusta?

Tutustumme lapsiryhmän lasten ja perheiden katsomuksiin ja niihin liittyviin perinteisiin. Ymmärrämme että tapakulttuuri, vuodenkiertoon ja elämäntapaan liittyvät juhlat, joilla on uskonnollista tai katsomuksellista merkitystä, sisältyvät kulttuuriperimään. Vakaumuksellinen uskontokasvatus ei sisälly toimintakulttuuriimme.

Miten ja missä katsomuskasvatus otetaan puheeksi tai tiedotetaan huoltajille?

Esittelemme vasukeskusteluissa huoltajille päiväkodin ja seurakunnan yhteistyötä kumppanuuden korien avulla.

Millaista yhteistyötä teette katsomuskasvatukseen liittyen?

Teemme yhteistyötä seurakunnan kanssa mahdollisten vierailujen merkeissä puolin ja toisin. Eri uskontokuntien vanhemmilla on mahdollisuus tuoda tietoa lapsiryhmään omasta katsomuksestaan ja kulttuuristaan, esim. juhlat.

Lapsen kehityksen ja oppimisen tuki

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja tukee ryhmien laadukasta peruspedagogiikkaa ja on mukana yleisen, tehostetun sekä erityisen tuen prosesseissa. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja työskentelee lapsiryhmissä toteuttaen kolmitasoista tukea yhdessä henkilöstön kanssa samalla konsultoiden ja ohjaten heitä tukeen liittyvissä asioissa. Lapsiryhmien muodostaminen tehdään yhteistyössä päiväkodinjohtajan, varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja lapsiryhmän henkilöstön kanssa. Koko varhaiskasvatuksen henkilöstö osallistuu tuen toteuttamiseen ja kaikilla on vastuu siitä.

Varhaiskasvatusyksikön johtaja huolehtii, että tukea tarvitsevan lapsen kanssa työskentelevä henkilöstö sitoutuu käyttämään erityisopettajan kanssa sovittuja tuen menetelmiä ja arvioimaan niiden vaikutusta lapsen kehitykseen ja oppimiseen yhdessä lapsen ja huoltajien kanssa. Henkilöstön tuen osaamista lisätään tarvittaessa koulutuksilla ja työssä oppimista ohjaamalla. (Vasu s.75)

Miten vastuut tuen suunnittelussa, arvioinnissa ja kehittämisessä yksikössänne jakautuvat?

Päävastuu pedagogiikasta on ryhmän varhaiskasvatuksen opettajilla. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja tukee opettajaa ja koko tiimiä tuen suunnittelussa, arvioinnissa ja kehittämisessä sekä osallistuu tuen palavereihin. Opettajat käsittelevät tuen aiheita niin tiimi- kuin pedapalaverieissakin. Erityisopettajan lisäksi pedagogiikassa otetaan huomioon myös huoltajien näkökulma ja mielipiteet, johtajan/apulaisjohtajan arviot ja tarvittaessa myös muiden moniammatillisten asiantuntijoiden lausunnot ja näkemykset. Päiväkodin johtajalla on vastuu koko yksikön pedagogisen laadun johtamisesta.

Pedagogisen toiminnan arviointi ja kehittäminen

Ylöjärven varhaiskasvatuksen kehittäminen tapahtuu säännöllisen arvioinnin ja henkilöstön keskinäisen sekä lasten ja huoltajien kanssa käydyn vuoropuhelun kautta. (Vasu s. 93)

Ylöjärven varhaiskasvatuksessa arvioidaan yksikön toimintasuunnitelmaa, ryhmäkohtaista varhaiskasvatussuunnitelmaa ja lapsikohtaista varhaiskasvatussuunnitelmaa itsearviointin, kyselyjen ja keskustelun keinoin. Itsearviointia toteutetaan suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti Varhaiskasvatuksen laadun perusteet ja suositukset -asiakirjan ohjeistuksen mukaisesti. Lisäksi arvioinnissa hyödynnetään erilaisia dokumentteja. (Vasu s. 94)

Lapsille tarjotaan aktiivisesti mahdollisuuksia ajatustensa ja mielipiteidensä esittämiseen. Huoltajille järjestetään säännöllisesti tilaisuuksia varhaiskasvatuksen suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen. (Vasu, s. 94)

Ylöjärven varhaiskasvatussyksiköissä toimintaa arvioidaan Karvin (Kansallinen koulutuksen arviointikeskus) ohjeiden mukaisesti mm. digitaalisen laadunarviointimenetelmä Valssin avulla. Lapset arvioivat varhaiskasvatussuunnitelman mukaista toimintaa ryhmissä mm. laatupelin avulla.

Toimintasuunnitelmaa arvioidaan pedatiimin vuosikellon mukaisesti päiväkodin johtajan ja henkilöstön välisillä keskusteluilla ja itsearvioimalla. Arvioinnin perusteella valitaan yksikön toiminnan kehittämiskohteet.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjattujen tavoitteiden toteutumista arvioidaan jatkuvan arvioinnin periaatteella huoltajien kanssa Päikky-järjestelmän kautta.

Asiakkaille tehdään päiväkotikotikohtainen kysely ajankohtaisista asioista vähintään 1 kertaa vuodessa. Huoltajille järjestetään mahdollisuus yhteisiin keskusteluihin ja pohdintoihin.